

Asi hodinu poté, co se usadila u sebe v kanceláři, se u ní stavila sestřička Lenka. „Pojďte se na něco podívat!“ pronesla s úsměvem.

„Copak?“ ptala se Nina. „Stalo se něco?“

Lenka se tvářila spiklenecky. „Nic se nestalo. Ale napadlo mě, že by vás mohlo zajímat si něco poslechnout. Ale opatrně, ať ji nevyplašíte,“ dodala.

Nina ji zvědavě následovala. Mířily k pokojům, kde se léčili pacienti mladší patnácti let. Vtom Nina uslyšela z jednoho z nich Patričin hlas. Nenápadně nakoukla do pokoje, ve kterém se léčili dva chlapci a dvě dívky.

Jedna z holčiček, ta se záhadnými žaludečními problémy, plakala a Patrika ji utěšovala.

„Copak se stalo? Proč pláčeš?“

„Já chci k mamince,“ odpověděla holčička přes slzy. Bylo jí tak pět let.

Patrika, sedící na kraji její postele, prohlásila: „Tvoje maminka brzy přijde. Ale nejprve musí něco vyřídit s vílí královnou.“

„S kým?“ zaujalo to holčičku natolik, že se posadila.

„S vílí královnou,“ řekla Patrika vážně. „Vílí královna obvykle mezi lidmi nechodí, to jistě všichni víte, protože jinak byste už o ní něco četli v novinách nebo viděli v televizi.“ Upoutala pozornost i ostatních tří dětí, druhé, asi osmileté holčičky i obou kluků, kterým bylo už kolem deseti let. „Ale někdy se stane, že potřebuje něco vyřídit tady mezi námi, a pak si vybere někoho z lidí, u kterých usoudí, že by jí mohli pomoci, a přijde za nimi.“

„Moje maminka jí určitě pomůže, ona je moc hodná,“ pronesla holčička vážně.

Patrika přikývla. Začala rozvíjet příběh vílí královny ve světě lidí, aniž tušila, že ji poslouchají nejen děti, ale i dospělí. Když dovyprávěla, byla už po pláči veta. Malá se spokojeně usmívala, hrdá na svou maminku, která tak oddaně pomáhá vílí říši.

Pak jeden z chlapců pronesl: „A teď něco pro kluky! Aby tam byly vesmírné rakety a rychlá auta a policajti!“

Patrika se usmála. „Právě jsem se k tomu chtěla dostat!“ Vstala a šla si sednout pro změnu na jeho postel. Bylo patrné, jak ho to potěšilo, a zároveň se v očích toho druhého objevila závist. Patrika začala vyprávět příběh o šíleném fyzikovi, který si chtěl podmanit svět. Všichni se po chvíli váleli smíchy.

V jednu chvíli příběh zdánlivě dospěl ke konci, vědce zatkli a zdálo se, že je po všem. Dívka vstala, šla si sednout ke druhému chlapci, který celý zrudl, jak byl rád, a Patrika řekla: „Ale po všem bylo jen zdánlivě. Vědec byl totiž chytřejší než všichni jeho věznitelé dohromady.“ A vyprávěla dál, jak trávil čas ve vězení sestavováním stroje z toho, co měl k dispozici, a jak pak z vězení utekl a jeho příběh dál pokračoval.

Když dovyprávěla, vešla sestřička Lenka s léky. Nina zůstala na chodbě – nechtěla Patricii přivést do rozpaků.

Sestřička se podívala na Patriku a usmála se. „Slyšela jsem ten příběh. Je moc pěkný.“

Patrika úsměv stydlivě opětovala, ale nic neřekla.

„Za chvíli se bude podávat oběd, měla bys být u sebe,“ dodala sestřička.

„Přijdeš po obědě zase?“ ptala se holčička, která předtím plakala, a ozvaly se i ostatní děti: „Ano, přijď, prosím, přijď!“

Patrika se usmála a podívala se na sestřičku s nevysloveným dotazem, zda může. Lenka souhlasně přikývla.

Po obědě se tedy opět vydala za dětmi. Tentokrát na ni čekaly nejen její čtyři předchozí posluchači, ale i tři – dva chlapci a jedna holčička – z vedlejšího pokoje. Na vyprávění byly připravené také dvě sloužící sestřičky z dětského. Postavily se do dveří, aby nerušily dětské posezení. Nina se postavila za ně, aby nebyla vidět, ale všechno slyšela.

Holčička z vedlejšího pokoje měla v rukou velkou panenku, což Patrice zjevně dodalo inspiraci pro příběh. Zahleděla se pátravě na hračku, a ještě než se posadila, prohlásila udiveně: „To snad není možné! To je ona!“

Holčička se na ni zmateně zadívala.

Patrika se zeptala: „Můžu se na tu panenku podívat zblízka? Jak dlouho už ji máš?“

Holčička nesměle odpověděla: „Dostala jsem ji od rodičů k minulým Vánocům.“

Patrika se tvářila, že se jí velmi ulevilo. „Tak to jsem moc ráda, že to s ní tak dobře dopadlo! Chcete si poslechnout její příběh?“ rozhlédla se po všech okolo.

Děti byly tím úvodem tak napjaté, že divoce přikyvovaly. Nemohly se dočkat, až začne vyprávět. A nejinak na tom byly i sestřičky a Nina.

A Patrika začala vyprávět Pohádku o Panence.

Pohádka o Panence

„Byla jednou jedna modrooká panenka s hnědými vlnitými vlásky a dlouhými černými řasami. Bydlela v regálu mezi jinými panenkami v obchodním domě a čekala na svůj Velký den, kdy si ji koupí nějaká holčička, vezme ji k sobě domů a bude si s ní hrát. Panenka se na to moc těšila. Zнала to sice jen z vyprávění prodavaček, ale měla velkou fantazii a uměla si to živě představit. Často si zasněně vymýšlela, jak bude její budoucí holčička vypadat. Jednou si ji představovala jako drobnou blondýnku s hlavou plnou kudrlinek, podruhé jako nakrátko ostříhanou veselou neposedu a jindy třeba jako klidné děvčátko se dvěma kaštanovými culíky sepnutými beruškou.“

Až se konečně dočkala. Do obchodu vešla pěkně oblečená, vysoká a štíhlá maminka a za ruku vedla děvčátko, které bojácně vykukovalo za jejím tmavomodrým kabátem. Děvčátko mělo světle hnědé vlásky, které mu sahaly kousek pod ramínka a v konečcích se vlnily.“

Patrika se odmlčela a všechny děti se jako na povel zadívaly na holčičku, které panenka patřila. Bylo hned jasné, že jde o jinou holčičku – tahle měla vlásky skoro černé, úplně rovné a ostříhané nakrátko. Okamžitě se ale otočily zpět k Patrice, která pokračovala ve vyprávění:

„Panenka pocítila, že nadešel její velký okamžik. Rychle si uhladila šatičky, upravila vlásky a začala se na holčičku široce usmívat. Dokonce se trochu i nakláněla z regálu, aby na sebe upoutala pozornost, až přitom málem spadla na zem.“

A výsledek se dostavil. ‚Mamí, prosím, já chci tamtu,‘ přitáhlo si k sobě maminku děvčátko. ‚Tu, jak má ty červené šatičky s bílým volánkem a ty krásné dlouhé vlásky!‘ Maminka se usmála na paní prodavačku a poprosila ji, aby jí panenku zabalila.

Pak byla chvíli úplná tma a panenka slyšela různé zvuky, které si ani se svou velkou fantazií nedokázala nijak vysvětlit. Nevěděla, že jdou nejprve po ulici a pak někam jedou autobusem. Potom ji konečně vyndali na světlo a panenka se potěšeně rozhlédla po svém novém pokojíčku. Byl bíle vymalovaný, na okně visely nadýchané béžové záclony a postýlka, která stála u zdi, byla plná malých i větších různobarevných polštářků. A vedle ní – světe div se – ležela na malém stolku úplně stejná maličká postýlka a na ní několik malinkých polštářků, červených, zelených a žlutých.

Holčička vzala panenku a do té malé postýlky ji uložila. ‚Tady teď budeš spinkat,‘ řekla jí. Po chvíli jí však zase zvedla, vzala ji na ruku a začala s ní chodit po celém pokojíku. Ukazovala jí ostatní hračky a všechno jí vysvětlovala.

‚Jak já ti jen budu říkat?‘ zamyslelo se děvčátko po chvíli. ‚Jsi moje panenka, panenečka, mně se to slovo líbí... Co bys říkala tomu, že by ses prostě jmenovala Panenka? Jinou velkou panenku jako ty nemám, jen barbíny, tak se to nemůže plést,‘ usoudila.

Panenka se usmála. Proč ne? V obchodním domě jí tak stejně všichni říkali a ona si na to zvykla. ‚Dobře, říkej mi tedy Panenka,‘ pokynula holčičce očima. Ta ji k sobě přitiskla a začala si s ní hrát.

Panenka byla šťastná. Všechno se zdálo být přesně tak, jak si představovala. První dny ji holčička nepustila z očí, pořád ji převlékala, česala, ukládala do postýlky a zase budila, aby ji ‚jako‘ odvedla do školky. Jak však plynuly dny a týdny, holčička si s ní hrála méně a méně. Ztrácela o ni zájem, protože dostala zase nové hračky, štěkajícího hnědobílého pejska, ponyho s hustou a jemnou růžovou hřívou... Nové hračky byly pyšné a s Panenkou se příliš nebavily.

Zakrátko odjela holčička s rodiči na dovolenou k Máchovu jezeru. Panenku už ze zvyku vzala s sebou. Ta měla hroznou radost, protože měla svou holčičku hrozně ráda a nedokázala by ji čtrnáct dní nevidět. Holčička už svou Panenku tolik ráda neměla, ale chtěla se s ní před ostatními děvčátky chlubit. Dovolená byla příjemná, chodili se koupat a na procházky do lesa, a dva týdny utekly jako voda.

Nadešel čas jet domů. Rodiče koupili jízdenky a místenky na vlak, sbalili kufry a vydali se na nádraží. Holčička nesla svou Panenku v náručí. Panenka byla moc unavená a chtělo se jí spát. Na nádraží se rodiče dověděli, že vlak má velké zpoždění. Proto se rozhodli si na chvíli sednout do restaurace a dát si džus. Vedle restaurace však bylo hračkářství. Holčička vtáhla maminku dovnitř. Prohlžela si regály a všimla si malého domečku pro maličké panenky – byl z jedné strany otevřený a byla v něm kuchyň, koupelna a malá ložnice, a v kuchyňce u sporáku stála maličká panenka a něco vařila a vedle ní v dětské stoličce sedělo batole a jedlo něco z misky... Děvčátko se do té hračky naráz zamilovalo a uprosilo rodiče, aby mu ji koupili. Rodiče mu nic nedokázali odepřít, a tak si holčička odnesla domeček s sebou.

Hned ve vlaku si novou hračku vyndala a začala si s ní hrát. Svou starou Panenku posadila na sedadlo u okna, aby se mohla dívat ven. A tak se Panenka dívala. Bylo to příjemnější než pozorovat svou holčičku, jak si hraje s jinými hračkami. A jak se tak dívala z okýnka na ubíhající krajinu, začaly se jí zavírat oči, až nakonec usnula. Ani si nevšimla, že vlak přijel do Prahy. Rodiče vzali kufry, holčička sebrala svůj nový domeček s malinkými panenkami a na spící Panenku dočista zapomněla.

Vlak naštěstí v Praze končil. Když všichni cestující vystoupili, prošla vagony paní průvodčí, aby se podívala, jestli je všechno v pořádku. V jednom kupé spatřila u okýnka spící Panenku ve světle hnědých cestovních šatičkách a s vlásky zapletenými do copánku. Přistoupila k ní a vzala ji do náruče. Panenka se leknutím probudila. ‚Copak se ti stalo?‘ promluvila na ni průvodčí.

‚Já...já...‘ koktala Panenka, ale paní průvodčí jí nerozuměla.

‚Někdo tě tady zapomněl, co? To je ale smůla. No, tady zůstat nemůžeš, teď se tu bude uklízet, a navíc už by tě nikdy nemuseli najít. Posadím tě ven na lavičku a tam můžeš počkat.‘

A tak také udělala. Nešťastná Panenka zůstala na lavičce celou noc, ale nikdo se pro ni nevracel. K ránu začalo drobně pršet a foukat silný vítr. Zesláblá a prostydlá Panenka se už neudržela na lavičce a spadla za ni do křoví. Poškrábala se a uhodila a byla jí hrozná zima. Ležela na studené zemi, přšelo na ni a ušpinily se jí šatičky. Hrozně se bála a začala plakat.

Zůstala tak několik dalších dní a nocí. Šatičky už samou špínou ztratily svou původní barvu, vlásky měla ulepené a plné prachu a hlíny. Vzpomínala na svou holčičku a pořád plakala. Přála si, aby ji někdo našel a vzal si ji k sobě domů, ale zároveň se bála, že zase po nějaké době přestane nějakou

holčičku bavit a dopadne tak jako nyní. Bolestný zážitek jí otrásl a dříve tolik důvěřivá Panenka ztratila důvěru a začala se dětí bát.

Jednou přijel na nádraží vlak z jižních Čech, kde trávila prázdniny u své babičky jedna neposedná veselá holčička s rovnými blondatými vlásky střiženými krátce nad ramínka. Holčička vyskočila z vlaku, hned jak se zastavil, rovnou do náruči rodičů, kteří už na ni čekali. Holčička byla samostatná od minulého roku, kdy začala chodit do druhé třídy, od babičky vždycky jezdila sama. Vesele skákala okolo maminky a tatínka a házela si s malým odřeným míčkem.

Vtom jí míček zapadl do křoví za lavičku. Klekla si na ni, přestože na sobě měla bílé punčošky, a začala za ní šmátrat rukou. Místo míčku však nahmatala něco jiného. Vytáhla ruku ven a s ní i naši ztracenou Panenku.

„Jé, mami, tati, podívejte!“ vykřikla holčička. „Panenka!“

„Ale vždyť je celá špinavá,“ nelíbilo se to mamince. „Celá se od ní umažeš.“

Jasně, celá se ode mě umažeš, říkala si v duchu smutná a unavená Panenka. Radši mě tu nech. Takové holčičky jako jsi ty, to já moc dobře znám. Chvilí tě budu bavit, a pak mě vyhodíš.

„Mami, já si ji vezmu domů!“ volala holčička nadšeně. „Umyju jí vlásky a vyperu šatičky a budu si s ní hrát!“ Mamince se to příliš nelíbilo, ale když se za holčičku přimluvil tatínek, nakonec svolila.

Děvčátko mělo také pěkný pokojíček, i když jiný než první holčička. Mělo méně hraček, ale zato zde bylo hodně květin a na zdi hezké obrázky. Panenka dostala malou postýlku a vlastní hřebínek, holčička ji vykoupala a učesala, až byla zase jako nová. Panence bylo dobře, ale zatím se z toho příliš neradovala. Hrála si s děvčátkem, nechala se vodit do školky, snídala dobré papírové koláčky a zkoušela si nové šatičky. Ale snažila se na to nezvyknout.

Holčička ji však ani po několika týdnech neodložila. Naopak. Hrála si s ní stále častěji. Vodila ji ven, chodila s ní nakupovat, dívaly se spolu na televizi. Přestože měla i pár novějších hraček, Panenku k sobě brávala nejčastěji. Holčička ji také mnohému novému naučila. Vyprávěla jí zajímavé příběhy, učila ji, jak se má chovat k návštěvám a ostatním lidem, šla jí příkladem a všechno jí vysvětlovala. Panenka si vlastně vůbec neuvědomovala, že má své nové děvčátko moc ráda. Neměla kdy si to uvědomit. Byla pořád s ní a nikdy se jí nestihlo začít stýskat.

Uběhlo asi půl roku. Panenka se uklidnila a začala holčičce důvěřovat. A také chápat, jak moc ráda ji má. Naprosto holčičce věřila a žádný nenadálý zvrát situace neočekávala, a tak byla konečně po dlouhé době spokojená. Zvykla si na to, že jsou stále spolu. Po nějaké době ji holčička dokonce začala brát i s sebou do školy. Tam musela Panenka trpělivě čekat ve školní brašně, ale protože cítila blízkost své holčičky, byla klidná.

Jednou si ji však holčička posadila proti sobě a řekla: „Moje milá Panenko, obávám se, že tě budu muset vrátit.“

Vrátit? hrklo v Panence. Jak vrátit? Kam vrátit?

Holčička ale jejím nevysloveným otázkám nerozuměla. „Musím tě zavézt zpátky na nádraží, kde tě určitě najde nějaká jiná holčička, a vrátit se ke svým hračkám. Hodně jsem o tom přemýšlela. Moc sis na mě zvykla a já na tebe. Bude to tak pro nás obě lepší. Vrátím tě dřív, než si na mě zvykneš tak, že už beze mě nebudeš chtít být. Už kvůli tobě odmítám nové hračky, protože ti nechci ublížit, jsi hrozně hodná a oddaná a jde z toho na mě strach. Cítím se zahnaná do kouta. Odvezu tě tam, až zase příště pojedou k babičce.“

Ale já bez tebe nemůžu být už teď! chtěla vykřiknout Panenka, která děvčátku ani trochu nerozuměla. Z čeho jde na holčičku strach? Proč už si s ní nechce hrát? Co udělala špatného? Že souhlasila, aby si hrály pořád jen spolu a stále častěji? Že se tomu nebránila? Ale proč by to měla odmítat, když jí to přišlo přirozené? Chtěla se nějak bránit, ale viděla, že ji holčička nechce poslouchat. Odmítala si to připustit.

Nadešel pátek a holčička měla odjet na víkend k babičce. Panenku oblékla do původních světle hnědých šatiček a zapletla jí vlásky do copánku. Panenka si říkala, že si to přece holčička ještě musí rozmyslet, že ji nemůže jen tak odhodit, po tom všem, co spolu prožily! Nedokázala tomu uvěřit.

Mrzí mě to, říkaly Panenčiny nehybné rtíky. Nechci tě ztratit, nechci o tebe přijít, neopouštěj mě!

Ale holčička neslyšela. Když přijela s rodiči na nádraží, řekla jim: „Skočím si tamhle ke stánku pro zmrzlinu, počkejte tady na mě, prosím!“ Tajně vzala Panenku a zmizela mezi lidmi. Procházela nástupištěm a hledala místo, kde Panenku kdysi našla. Až tu lavičku objevila. Ani ji naposled k sobě nepřitiskla, rukou rozhrnula okrasné keře a uložila Panenku na zem pod lavičku. A pak odešla.

Bylo právě po dešti a hlína byla vlhká a studená. Panence byla hrozná zima. Dívala se za holčičkou, dokud jí nezmizela z očí. Cítila uvnitř hrozný chlad a bolest. Prázdným pohledem hleděla na nebe prosvítající přes husté křoví a říkala si, že asi nikdy nebude lidským holčičkám rozumět.“

Patrika se rozhlédla po dětech sedících kolem ní a viděla, že většina z nich má v očích slzy. Dokonce i kluci měli na krajíčku. Byl čas smutný osud panenky zvrátit a dospět ke šťastnému konci.

„A tam ji po pár dnech našla jedna paní, která s manželem vlastnila malé hračkářství. Její manžel byl moc šikovný pán, který všechny hračky vyráběl nebo opravoval sám. Panenka se jí okamžitě zalíbila. Odnesla ji k nim domů a postarala se o to, aby byla zase čistá a čistě oblečená do nového. Pak ji ukázala manželovi, kterému se také moc líbila. Rozhodli se, že ji vezmou do prodejny a uvidí se, třeba se panence poštěstí najít rodinu, kde ji budou mít rádi a nebudou k ní lhostejní...“

Rozhlédla se po dětech. „Zbytek příběhu už vám nemusím vyprávět.“ Zadívala se na černovlasou holčičku, která panenku svírala v náručí jako poklad: „Loni o Vánocích se Panenka dostala k tobě. Konečně má rodinu, po jaké celý život toužila.“

Když dovyprávěla, všimla si, že holčička, které panenka patří, pláče a hladí panenku po vlasech, jako by jí chtěla odčinit všechno špatné, co musela v minulosti prožít.

Malá Denisa – tak se jmenovala ta pětiletá holčička, u níž vyprávění začalo, byla příběhem tak dojatá, že se zvedla z postýlky, vrhla se Patrice kolem krku a nechala se obejmout.

Ten výjev dojal sestřičky i primářku, která už byla nalomená předchozím příběhem. Vrtěla hlavou a Patricie ji zajímala čím dál víc. Také jí bylo stále jasnější, že se pod slupkou vzpurné puberťačky skrývá citlivá dívka. Vyslechnutý příběh jí dal nahlédnout do její duše. Zaznívalo z něj velké osamění a potřeba, aby ji měl někdo opravdu rád.

„Já...nechtěla jsem vás rozplakat,“ pronesla Patrika omluvně. „Nechala jsem se unést fantazií...“

„Byl to moc hezký příběh,“ ujistila ji jedna ze sestřiček, které stály ve dveřích. „To sis vážně vymyslela sama?“

Patrika k ní zvedla zrak, s malou Deniskou stále v náručí, a vtom si všimla doktorky Reinerové, která stála za sestřičkami. Setkaly se pohledem. Patricií projel neznámý záchvěv a sklopila zrak. S pohledem upřeným do země pronesla: „Ano, sama... Je to, jako když si nejprve vymyslíte hračky a pak si s nimi hrajete. Rozdíl je v tom, že najednou vaše postavy v příběhu začnou žít vlastním životem, mít mezi sebou vlastní vztahy, a vy už to můžete jen sledovat ve své fantazii a doufat, že to mezi nimi dopadne dobře...“

„Opravdu obdivuhodné,“ řekla sestřička a ta druhá přikyvovala.

Nina cítila, že by měla také něco říct, ale nenacházela slova. Nebyla na takové situace stavěná. Mezitím se malá Denisa pustila Patriky a vrátila se zpátky do postele.

„Jsem unavená, půjdu si na chvíli zase lehnout,“ řekla Patrika. Rozloučila se s dětmi, vstala a zamířila ke dveřím. Sestřičky se rozestoupily a uvolnily jí cestu. Tak se ocitla tváří v tvář doktorce Reinerové.

„Já...“ řekla Patrika s patrnou obavou v hlase: „Nevadí, že sem chodím?“ Zvedla zrak a zadívala se jí do očí.

Nina vycítila z téhle zranitelné dívky pokus o komunikaci.